

Nro. 26.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.

Indult Bétsből, Pénteken September 26-ik napján
1800-ik éfztendőben.

B é t s.

A' múlt egész hónap elejétől fogva a' folyó hó-
nap közepéig tartattak itt a' Bétsi Cs. Kir. kato-
nai Inzsiner Akadémiában tanuló Ifjak Exameneik,
mellyek más Exameneektől szembetűnőképpen kü-
lömböznek abban, hogy egy egy ifjú egyvégben
mintegy három óráig szokott examináltatni, olly
móddal azonban, hogy soha meg nem zavartatha-
tik 's bátorságát el nem vesztheti. Ezen Examene-
ken az Akadémia' Fő - Igazgatója *János* Ő Kir. Fő
Hertzege tsaknem mindennap jelen vólt, és Feld-
marschal *Károly* Ő Kir. Fő H.ge is megtisztelte azo-
kat jelenlétével. Az ifjúság általjában véve kump-

C c.

tatta, mely nagy gondal és szorgalmatossággal fáradozzanak formálásokban 's oktatásokban alkalmas Profeszszoraik; különösen pedig az Akademiában tanuló számos Magyar - és Erdélyországi Ifjúság' maga kimutatásán és a' helyes ítélésben való maga megkülömböztetésén a' Felséges Halgatók is kegyes meglegedéseket méltóztatták kinyilatkoztatni.

Felséges Urunk kegyelmesen méltóztatott a' Nagy Váradi Egygyesült Görög Püspöki Sz. Egyház Kanonokját, &c, &c, Fő Tiszt. *Vulcan Sámuel* urat, ugyan ezen Egygyesült Görög Cath. Megyének Püspökjévé nevezni.

Posonból írják, hogy ott a' jövő héten fognak hozzá a' szüreteléshez — a' Budai hegyeken pedig Sept. 18-kán már hozzá fogták, Bőséges és megkülömböztetett jóságú bort reméllettek.

Bétsben is olyan szép és kellemetes őszi napok járnak, mint ez előtt 20 esztendővel jártak némelykor.

Laybachból, Sept. 13 kán.

Még az ezen hónap' elején indúlt *Cattarói* levelek szerént is tsak annyiban vólt ennek állapata, mint régebben irattatott. Az *Aeolus* és *Orestes* nevű Briggek, a' melyek az oda indúlt Cs. Kir. seregek fő vezérét, és Oberster *Espine* urat, a' Cattarói öbölbe vitték, most is ott állanak vasmatskákon, a' seregek pedig az ő hajóikon *Calamotta* mellett. Még semmi végső határozás nem tétetett vólt az Orosz vezérek' résziről az általadás eránt. Az Adriai tengeren lévő Orosz Admirálishez *Siniawin* úrh. az ellenben már megérkezett vólt *Petersburgból*

a' Kurir azzal a' hirrel, hogy a' Császár nem erősítette-meg az Alkut, 's azon újrendelésekkel, hogy továbbra miként viseljék az Orosz vezérek magukat, a' mellyekhez képpeszt gyanithatóképpen ismét folyni kell ezen tengeren az ellenségeskedéseknek.

* * *

Az Északi háborus környülállások felől még most is tsak ennyi bizonyost olvasunk a' Hollandiai és Német Országi levelekben. — A' Hollandiai tartományokban kvártélyozó Fr. Regementekhez parantsolat érkezett, hogy úgy készen álljanak, hogy az első rendelést vévén azonnal útnak indulhassanak — a' *Gröningai* külső sántzokat a' hol egy jó számú sereg fekszik, tüzessen erőssíteni kezdték, valamint szintén *Delfzyt* is — a' kanálisokat és vizeket mindenütt, a' határszélek felé munitziót és ágyut szállító hajók fedezik — egy szóval egyszerre minden Hollandiai tartományokban felevenültek a' hadi készületek. — A' mi a' Német Birodalmat illeti, innen is hasonlót írnak — Frankofurtumból Sept. 16 kán az eddig ott fekütt Fr. Batalionok közül az egygyik, a' *Lahn* vize felé utnak indulván, elindulása előtt minden katonának 60 töltés adattatott az útra. Az elútazott Batalion helyébe pedig még azon nap más Batalion jött által Moguntziából, a' melly egy ott minden órán által jöni szándékozó 12 ezer emberből álló seregnek az előljáró csoportja. — A' 16-dikban indult Moguntziai levelek azt erőssítették, hogy *Napoleon* Császárt minden órán várják oda.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból Augustus 26-kán.   Ö Császári

Felsége, a' mai Udvari Ujság mellett lévő Tóldalékban a' következőket téteté közönségesse : —

„Státustanátsos *Oubril Péter* Majusnak első napjaiban *Páris* felé olyan rendeléssel útnak indítottván, hogy a' hadi fogságban lévő Orosz katonáknak legyen segedelmekre, egyszersmind az eránt is útasításokat kapott vala, hogy mi-tévő legyen abban az esetben, ha az Orosz és Frantzia Birodalmak között vóló békességes egygyezésre alkalmatosság adná magát elő. Ő onnan szembe-tünő siettséggel haza indulván, egy Békességes Alkut hozott magával, a' mellyet ő és a' Frantzia Országlószék által az ugyan ezen végre kívántató telyes hatalommal felruházott Generális *Clarke, Julius*' 20-kán aláírtak.

„A' milyen kedves lett vólna ő Crászári Felségének ez a' történet, ha ez az *Alkú* az ő Felsége méltóságával, Szövettségesei eránt tartozó kötelességeivel, önnön alattvalóinak bátorságokkal, és Európának közönséges isendességével, tsak valamennyire is megegygyezhetné : éppen ilyen nagy kedvetlenségére szolgál ő Felségének az, hogy ezen Alkú az ő Felsége jó és jóltévő czélozásainak meg nem felel. Ez az Alkú ekképpen következik : —

1) *Tzik* Békesség és barátság uralkodjék mátol fogva mind örökké, ő Felségek az egész Orosz Birodalom Császárja, 's a' Frantzia Császár és Olasz Király, az ő Örököseik és Maradékaik, Státusaik és Alattvalóik között.

2) *Tzik*. Ehezképpest a' két nemzetek között való ellenséges próbatételek, szárazon vizen haladék nélkül miagyar megszünnek, Az ellenségeskedéseknek megszünéseket illető szükséges parantso-

latok ezen Alkunak aláíratatása után 24 órák alatt, minden felé elküldtetnek. Minden hadi és kereskedő hajókat vissza adnak egymásnak, a' mellyeket egymástól ezen Alkunak aláíratatásától fogva elfognak.

3) Tzik. Az Orosz seregek a' Frantziáknak által adják azt a' *Boccha-di-Cattaro* nevezet alatt esméretes vidéket, a' melly, valamint Dalmatzia, a' Posoni Kötés' 4-ik tzikkelye szerént az ő Fr. Császári és Olasz Királyi Felsége tulajdona. Az Orosz seregek, a' Boccha-di-Cattaróból valamint szintén a' Montenegrói, Raguzai, és Dalmatziai egyéb vidékekről való kitakarodásokra is, ha a' hadakozás' környülállásai nékiek az ezekben való bemenetelre okot szolgáltatattak, minden féle könnyebbséget fognak találni. Mihelyest ez az Alkú közönségessé leszen, mind két félnek Vezérek meg fognak tengeren vizén egygyezni azon módok eránt, a' mellyek szerént fegyveres seregeiket 'haza felé útnak indítani, és a' tartományokat egymásnak aláadni fogják.

4) Tzik. Ő Felsége a' Fr. Császár és Olasz Király megegygyez az Orosz Császár' kívánságára, és hogy ő Felségének kedvét tölthesse, ezekben — 1)ször: hogy *Ragúza* helyheztetődjön vissza eddig való függetlenségébe, olyan feltétel alatt, hogy valamint eddig úgy ennekutánna is a' Porta' általma alatt legyen. A' Frantziák tartsák-meg a' *Sabioncello* nevű fél szigeten a' magok *Stagnói* tanyá-jokat, 2)ször; hogy a' Montenegrinusok ellen való ellenséges próbatételek ezen Alkunak aláíratatásától fogva egészszen szünnyenek-meg, valameddig ők magokat, mint Török alattvalók, tsende-

sen viselni fogják. Haladék nélkül térjenek vissza honnyaikba : Napoleon Császár pedig megígéri, hogy ellenek semmi vizsgálódást nem tétet és nem nyughatatlanoktatja őket, azért, hogy a' Ragúzai és szomszédos vidékeken történt veszekedésekben részesültek.

5) Tzik. A' 7 Szigetek Respublikájának függetlenségét mind ketten megismerik. Azok az Orosz seregek, a' mellyek mostanában a' Közép tengeren vannak, a' Jóniai szigetek felé fognak eltakarodni. Ő Orosz Cs. Felsége, hogy békességes hajlandóságának bizonyos jelét mütassa, 4000 emberekből álló seregnél többet ezen szigetekeken nem fog hagyni, 's ezeket is el fogja onnan vitetni, mihelyest szükségesnek fogja tartani.

6) Tzik. Az Ottomanniai Porta' függetlenségét mind a' két rész megígéri, valamint önnön magára, így szintén minden birtokaira nézve is.

9) Tzik. Mihelyest ezen Alkunak mégkészülésével, rendelés tétetődik az eránt, hogy az Orosz seregek *Cattarót* hagygyák oda, azonnal a' Francia seregeknek is minden ellenségeskedéseknek megszüntetésével oda kell hagyni Német országot. Napoleon Császár ki nyilatkoztatja, hogy a' békességes Alkunak aláíratásától fogva 3 hónapoknál több nem fog telni benne, hogy a' Német Birodlomból minden seregeit kiviszi.

8) Tzik. Arra fogják mind ketten feditani a' békéllő Hatalmasságok az ő jó igyekezeteiket (bona officia), hogy a' Swédek és Pruszsusok között való hadakozás mennél hamarább elvégződjek — (a' melly már e' nélkü a' tzikkely nélkül is elvégződött).

9) Tzik. Mind a' két egygyező Felségek ohajt-
ván, hogy a' tengeren való békességnek helyreál-
lását a' lehető módon siettessék, ehezképpest ő
Frantzia Cs. Felsége öröme elfogadja ő Orosz Cs.
Felségének ezen tekintetben tett ajánlását.

10) Tzik. A' két Hatalmasságok között való
kereskedés' állapotja arra a' lábra állittatik vissza,
a' mellyen vólt addig, míg az ellenségeskedések
által félbe nem szakasztatott vólt.

11) A' hadi fogjok azonnal vissza adattatnak
mind két részről, mihelyest ez a' Kötés helybeha-
gyás által megerössítettik, és kitseréltetik.

12) Tzik. A' külömbkülömb Udvaroknál lévő
Frantzia és Orosz Követségek, olyan rendet fog-
nak ennekutánna is tartani, a' milyent a' hadako-
zásnak elkezdődése előtt tartottak.

13) Tzik. Ezen *Alkú'* helybehagyattatásának
véghez kell menni Pétersburgban 25 napok alatt.
Végre hajtatott és aláíratott Párisban Julius 20-
kán 1806-ban. — „

„*Oubril Péter* — „*Clarke.*

„Ő Császári Felségének tettett ezen ügy neve-
zett *Békességes Aktát* a' maga e' végre öszsze hi-
vattatott különös Tanátsának eleibe terjeszteni; a'
melly által ezen Alkú, valamint az *Oubril* úrelei-
be itt Pétersburgban adatott útasításokkal úgy a'
Bétsbe utánna küldetett rendelésekkel egyetemben,
visgálás alá vétettetvén, úgy találtatott, hogy Stá-
tustanátsos *Oubril*, akkór, midön ezt az Alkú alá-
írta, nem tsak az eleibe adatott útasítást, hanem
a' rá bízott dolognak egész mivóltat által hág-
ta. —

„A' Császári Tanáts, a' haza' betsülete által

lelkesítettvén, és a' Császárnak azon esméretes princzípiumait követvén, a' mellyek a' leg szorosabb igasság-szereteten fundálódnak, kinyilatkoztatta, hogy ezen Alkú, mint a' mely az ő Cs. Felsége' czélozásaival telyességgel meg nem egygyezik, az ő Felsége helybehagyását telyességgel, meg nem nyerheti; a' melyhez képpent megparantsólta ő F.ge; hogy a' Frantzia Országlószéknek ezen dolog adattassék tudtára, olyan nyilatkoztatás mellett, hogy ő Cs. Felsége a' békességes alkudozást kész leszen megujjítani, de tsak olyan feltételek alatt, a' mellyek Csász. Felsége méltóságával nem ellenkeznek. A' mely végzés felől a' külső dolgokra ügyelő Ministerium minden itt lévő idegen Ministereket azonnal tudósított. “

Nagy Britannia.

Londonból Sept. 5 kén. A' *Fox* testéből már 3-ik versben tsapolták ki a' vizet.

A' Szicziiai környülállásokról ezek hirdetőtek ki ujjabban hivatal szerént: — Julius' 23 dikán a' fő vezér Gen. *Fox* is megérkezett vólt Messinába, 4 Regementekkel és *Mead* nevű Generálissal egygyütt. — Generális *Stuart* minekelötte a' lábát Calabriába kitette volna, egy hirdetést botsátott előre a' néphez, a' melyben olyan ígéretet tett, hogy a' ki egy elfogott Frantzia közkatonát életben kézhez szolgáltat, 7 aranyot, a' ki pedig egy Fr. tisztet életben kézhez szolgáltat, 20 aranyot kap jutalomul. Ezt az ígéretet, ő azért tette, hogy a' lakosokat annyival is inkább tartóztathassa a' kezekre kerülő Frantziáknak titkon való megöldöklésitől. Az ő Julius 4-kén történt gyözedelmes

tsatázása után is egy érzékeny kifejezésekből álló hirdetést intézett ugyan ő a' lakosokhoz, a' mely által emberiségre inti őket ellenségeik eránt.

A' *Calabriai* szerentsés történetekért Sept. 4-kén délutáni 5 órakor a' Londoni ágyukkal öröm-salvét löttek; és harangoztak.

Az Udvari Ujság még egy ujjabb környülállásos leírást is adott-ki arról a' nevezetes tsatáról, a' mely Jul. 4-kén Gen. Stuart és Regnier között történt, a' melyből summáson ezeket hozhatjuk elő: Megértvén G. Regnier az Anglusoknak St. Euphemiához való kiszállásokat, Reggiótól nagy serénységgel oda hozta fegyveres tsoportjait, hogy az Anglus sereget szokott bizakodása szerént megtámadja és megverje. A' tsata előtt való éjjel még egy 3000 emberekből álló tsoport is megérkezett segítségére, a' mellyel 7000 embernél többre tett a' vezérlése alatt lévő sereg. Vólt 4 ágyuja is. A' Gen. Stuart fegyveres ereje, minekutánna a' parton készített sántznak védelmezésére 4 Kompaniát hátra hagyott volna, állott 4795 emberekből és 18 ágyukból. Az Anglus seregnek egy térségen kellett által menni, a' hol az ellenséges vezér, a' ki egy menedékes oldalon fekütt, az ő mozdulásait jól láthatta. Végezetre össze találkozott a' két sereg. Az Anglusek jobb szárnyával a' Frantziák bal szárnyán az ő úgy nevezett *favorit* (leg kedveltebb) Batalionyok jött szembe. Itt mind két fél egymástól 100 lépésre meg állapodván, néhány *salvét* löttek egymásra. Azonban mintha éppen egygyezésből tselekedték volna, egyszerre mind a' két rész megszűnt a' tüzeléstől és így rohant a' leg irtóztatóbb tsendességgel öszszetsatólt sorban a' másikra, mind addig, míg

a' bajonétokkal egymást nem érték. Ebben a' *criticus* szempillantásban történt, hogy az ellenség megfélemlvén, a' rendet megszakasztotta, és azon iparkodott hogy el futhasson: de későre; a' leg irtóztatóbb mézszárláközben öszszes zavartatott. Gen. Ackland a' kedvező szempillantatot eszébe vette, és ő is két Regimentekkel rohant ezen ponton a' futó ellenségre, a' melly holtakkal és sebesekkel befedve hagyta maga után a' tsatázó mezőt. Már most hijába iparkodott Gen. Regnier a' maga jobb szárnya által helyre hozni, a' mit a' bal elvesztett. Kéntenenítettett a' tsatázó mezőt vérrel festve egészen oda hagyni, a' mellyen több mint 700 elesett emberei temettek el a' tsata után. Egyebek között egy Helvetus Regimentnek Oberstlietenantja is a' fogságra esett Frantzia tisztek között találtatik, &c. &c.

Ezen környülállásos levelében 4000 ezerre teszi Generális *Stuart* a' Frantziáknak ezen tsatabéli veszéseket. Hogy sok kárt kellett a' Frantzia seregnek ezen veszedelmes vidékeken veszteni, meg tétzik azon Hirdetéséből Generális *Stuartnak*, a' melly által Jul. 18-kán kinyilatkozatta Calabriában, azt, hogy ha a' Frantziákkal tartó lakosok az ő régi Királyokhoz hűséges lakosokon való kegyetlenkedéstől, 's magok a' Frantzia seregek is az ellenek feltámadó helységeken katona exekuziót elkövetni, mint addigtselekedtek, meg nem szünnek; tehát az Anglusok több mint három ezer emberekből álló Frantzia fogjokkal, a' mellyek az ő kezekben vannak fognak hasonló módon bánni.

Helvétzia.

A' *Switzi* vagy *Sweitz* nevű Kantonnak né-

hány faluit ért rettetetes történetről szolló levelek itt következnek:

Schwitzből Sept. 9-kén. — Egy 24 orákig tartó rendkiyül való essőzés után' le omlott rettentő ropogások és tsattogások között a' Röthen nevezetü falú felett fekvő *Spitzebüol* nevü nagy hegynek egy része, és egy 300 ölnyi vastagságu, 's 100 ölnyi szélességü darabja annak éppen az által ellenbe álló Rigiberg nevezetü hegyig borította el a' közbül fekvő térséget. Lowerztól éppen Oberarthig, egy orányi szélességre és hosszúságra az az előtt olly gyönyörü egész Vidék, *Lowerz, Busingen, Goldau,* és *Röthen* nevezetü falukkal, azoknak minden lakossaival házaival és barmaival, az említett rettentő omladvány alatt fekszik. A' *Lowerzi* nagy tó 150 lábnyi magosságra ütött ki szokott partjai közzül és vizének sebessége által minden körülötte fekvő épületeket el rontott. Az egész vidék esmérhetetlenné lett. Egy Bernai utazó társaságból, melly a' Rigiberg nevü hegyre szándékozott fel menni, 7 szemelleyek borittattak el utjokban Arth és Goldau között. Ezek között vagyon Obester Steiger, és Jenner Ur, Argau Cantonebéli vólt tanátsos, és 3 aszszóny szemelleyek. A' föld alá temetett emberek közzül tsupán' négyen vonattattak még eddig ki elevenen az omladványok közzül. A' szomszéd Kantonokból sok szemelleyek mennek a' pusztítás és nyomorúság szemielésére. Most már nevezetesen azon munkáloznak a' Kanton' lakosai, miképpen adhassanak a' tsak nem tengert formáló hegy' vizének, szabad folyást. Az el borittatott faluk helyeit tellyességgel nem lehet többé esmérni, és tsak ezután fognak egy probát tenni, hogy

az elveszett lakosók javaikból valamit az omladvány alól ki áshassanak. Ekképpen egygyesítik magokat 8 esztendők alatt minden nyomoruságok a' szegény Heivétzia felett, és vidékei között egyen viszont meg kelle újjulni 200 esztendők mulva a' *Plürsi* rettenetes jelenésnek (Plürs egy nevezetes népes helység vólt Graubündenben; mellyet egy közel fekvő hegy leomolván, hasonlóképpen eltemetett).

Schafhausenből September 10-dikén. — *Lu-zernai* a' következőket írják: E' hónap 4-kén felhágánk egy vezetővel a' *Rigiberg* nevezetű hegyre Swytz Kántonban. Innen le tekintettünk egy völgybe, hol September első napján meg gyönyörű térségek fekütek, és a' mely most mint egy három oránnyira kösziklás pusztává vagyon változva. A' le szakadott hegy' omladványa, két 'sháromszáz lábnyi magoss. Három leg szebb faluknak nyomait sem lehet látni. A' *Lowerzi* templom annyira öszve szaggattatott, hogy annak lámpássát fel orányi távolságra találták meg, hanem a' tornyát lehet még látni. A' *Lowerzi* nagy tónak egy harmad része ki öntött, és *Schwanau* szigetéből semmit nem lehet már látni. Az említett tó körül fekvő minden házak, 114 számmal, el süllyedtek. *Seven* nevű Faluból tsak a' Nap Vendég fogadót lehet látni; de ez is 600 lépésnyire taszittatott hátra felé. —

Luzern 2000 embereket küldött három napi eleséggel Artnak az el süllyedéstől lejendő megszabadítására, ha lehetséges. *Czug* várossa hasonlólag nagy szorongattatások között vagyon; mert ha az omladványból formált ujj hegy alatt eltűnt

víz valahol útat nyithat, vége mind Arthnak mind Czugnak. A Goldau mellett fekütt malom fél órányi távolságra taszított előbbeni helyétől. Goldau, Bünigen, Röthen, Oberarthnak egy része, és Lowerznek fele, egészen eltűntek. Az elveszett emberek számát eddig 1400-ra teszik.

Tsak képzelní lehet ezt a' rettenetes esetet, leírni lehetetlen. Az úgy nevezett *Sonnenberg* tetején, a' hol a' hasadás kezdődött, az első jelenés a' volt, hogy az ott lévő nagy fenyves (fenyőfa erdő) egyszer tsak mozgani kezdett; a' madarak azonnal ezereenként repültek ki az erdőből; a' fák kidőledeztek; a' repülő madarak a' levegőből a' mélységbe leszívódtak; egy pár minútak múlva tsak a' füstöt, 's az egymást hömpölygető és feltornyozó föld és kő-massákból felemelkedő por-felleget lehetett látni. Azt a' nagy erőt, a' mellyel (hogy így szolljunk) ez a' kő és föld tenger rohant, meg lehet néminémüképpen tsak abból is itélni, hogy az iszonyatos darab kövek az általellenben lévő *Rigiberg*' oldalain messzire felhömpölygöttek, 's a' massa előtt menő irtóztató gőz, gyökerestől ki szaggatta fellyebb ezen *Rigibergen* a' fákat. A' *Lauerzi* tornyon, a' melly egyedül maradott fennállva a' két hegy között fekvő terségen, az óra mutató az 5-tön és $\frac{1}{2}$ -len megállván, azt a' fatális orát mutatja, a' midön az örvénnyé vált hegy roskadni elkezdett. A' *Kanton Kronikájából* azt hozzák ki némelyek, hogy éppen ezen helyet ez előtt 400 esztendőkkel is hasonló szerentséslenség érte volna. Egy nagy és vén fenyőfát, a' melynek minden formája azt mutatja, hogy régolta a' föld alatt mélyen bétémetve fekszik, a' történet mostanában ismét a'

föld' színére vetett-ki. Ennek tsudájára jár mostanában a' sokaság. A' *Bernai* útzó társaságon kívül még más útzókat is temetett oda a' rettenetes hegy, a' kik hasonlóképpen időtöltés végett mentek vólt fel arra. Egy pár embert már kihuztak még elevenen az omlás alól, t. i. egy léánt, a' ki azt mondja, hogy alól rajta még valamelly élő állatnak kell lenni, és egy atyát, a' ki megholt gyermekét az ölében tartotta. Gondólni lehet, hogy, ha az ásáshoz hamarább hozzá mertek volna fogni a' környékiek, többeket is találhattak volna életben, minthogy gyanithatóképpen sok házak, még fennállva és úgy borítottak a' föld alá, hogy az embereket egyszeriben nem nyomták össze, és nem ölték-meg azonnal.

Török Birodalom.

Az *Orsovából* jövő hitelesebb tudósításokban környülállásos leírását olvassuk a' Magyar Kurir 23-dik darabja 359-ik lapján említett ütközetnek, melyben a' Szerviaiak vóltak győzedelmesek. A' Julius 16-dikán történt szerentsétlen ütközet után t. i. a' Török seregek Alexinzánál gyültek össze, és számok, a' Sacsi Basa vezérlése alatt Drinápoly-nál fekvő armadiától küldött csoportok által huszonkét ezerre neveltetett. Fegyverrel és egyéb hadi készületekkel elégségesen ki allittatván, meghatározták, hogy a' Szerviaiakat viszont egész erővel támadják meg. De ezek jó Spionjaik által mindenekről előre tudósittatván, erejeket azonközben 31000-re nevelték. — A' Szerviai Fő armadia Alexinzától egy mertfoldnyi tavolságra, egy sántzokkal jól meg erősített Logerbe feszkelte meg magát

négy csoportokra oszolva. Az első csoport melly 13000-ből állott a' Mláden vezérlése alatt, a' fővebb sereget formálta. A' második 6000-ből álló csoport, a' Jakoblovich vezérlése alatt, hátulról a' fő sereg' jobb szárnyát, a' harmadik pedig viszont 6000-ből álló a' Stánvilla vagy Klávusch vezérlése alatt ugyan csak hátulról, annak bal szárnyát fedezte. A' negyedik a' tartalékokat formálta, és meglehetősen távolságra a' fő sereg háta megett állott. A' Törökök meg támadásáról jövő hiteles tudósítások szerént, a' harmadik és negyedik csoportok az ütközet előtt való estve kiindultak fekvő helyeikből. A' jobb szárny a' *Morava* vize felé vonta magát, és reggel felé, állását a' *Bágnó* felől való erdőben vette: a' harmadik csoport pedig oldalfélt mélyebben nyomult a' térségre, és az erdőnek *Bágnó* felől való szélébe vonta-meg magát. Mind a' kettő el rejtette magát, és úgy varta a' *Bágnó* előtt fekvő törökök támadását. Reggeli öt óra tájban indultak ki a' Törökök tábor helyekből, és kezdettek két seregben *Alexinza* felé menni. Hat óra tájban érkeztek a' Szerviai tábor elejébe, és az ütközetet azonnal el kezdték. A' Szerviaiak hadi rendben álva várták őket. A' Törökök ágyuk' öldöklő tüzével kezdték a' tsatához, hogy a' Szerviaiakat fekvő helyekből ki mozdíthassák; de ezek is a' sántzok megett jól el rendelt ágyuk tüzével fogadták őket, és ez által azoknak planumokat egészen semmivé tették. Ekkor tehát két szárnyára ütöttek a' Szerviai tábornak, de itt is vissza verették. A' támadást másod ízben is meg ujjították hasonló elő menetellel. Hanem ekkor a' rejtékben álló két Szerviai csoportok elő jö-

vén, mihelyt ezt észre vették a' Törökök, két felé oszlottak. Egygyik rész a' Szerviai fő sereg, a' másik pedig a' két ujjonnan jött tsoportokkal kezdett viaskodni. Rettenthetetlen bátorsággal és vitézséggel verekedett mind a' két fél. Főként a' Török lovasság nagyon meg különböztette magát sebess fordulásai által. Mind addig kétséges volt a' győzedelem, mig végre a' Szerviai fő sereg néhány izbeli kemény probák után' a' Törökök lineáján keresztül rontott és őket zavarodásba hozta. Kik, tsak hogy mindnyájjan le ne nyakaztassanak a' leg nagyobb rendeletlenséggel szaladtak vissza Bagno felé, széllyel oszlott tsoportokban. Igy igyekeztek magokat viszont rendbe szedni, de az őket nyomban követő Szerviaiak nem engedtek erre időt, hanem szüntelen nyomták őket hátrább. A' győzedelmesek prédául nyerték az egész Lóger négy ágyukkal, minden hadi készületekkel és eleseggel egygyütt. A' vesztés mind a' két részről felette nagy. Mind egygyütt 5000-re teszik tsupán' a' holtak számát a' sebeseken kívül. Az ütközet reggeli öt orától fogva késő estvéig tartott. Meghatározott napját még nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy 29-ik Augustustól fogva 31-dikig esett valamellyik napon. Bim - Basa a' Török armádia fő vezére, nem külömben a' Delie és Sacsi Basák is mint alsóbb vezérek el fogattak vólt a' Szerviaiaktól, de a' Török lovasság által viszont meg szabadították.

Ezen hónap 6-dikán a' Belgrádi és Schabatsi Szerviai Táborokban ágyuk és apróbb fegyverek durrogása között, különös hálá adó innep tartott ezen nevezetes győzedelemért.